

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Het Ontwikkelperspectief NOVEX De Peel, vrijgave voor dialoog met de regio

Datum

1 maart 2024

Toelichting

In De Peel komen heel veel opgaven samen die elkaar beïnvloeden en ruimte vragen. Zoals de landbouw- en energietransitie, natuurherstel, aanpak van droogte, verbeteren van de waterkwaliteit, economische vitaliteit, reactivering vliegbasis De Peel, verstedelijking, leefbaarheid en beschikbaarheid van voorzieningen. In dit gebied gaat het dus om een fundamentele transitie van het gebied.

Het gaat hier dus om complexe en omvangrijke opgaven waarover is geconstateerd dat hiervoor een interbestuurlijke aanpak met rijksinzet noodzakelijk is. Die constatering heeft vanaf 2018 geleid tot het oprichten van een interbestuurlijke gebiedssamenwerking voor de Peel en tot de aanwijzing eerst als NOVI-gebied en later als NOVEX-gebied. In deze samenwerking participeren 2 ministeries, 2 provincies, 3 waterschappen en 4 regio's.

In de Ruimtebrief van 17 mei 2022 en het Programma NOVEX van 6 juli 2022 heeft het kabinet de Peel aangewezen als NOVEX-gebied. Met deze aanwijzing ging een aanvullende beleidsopdracht voor de gebiedssamenwerking gepaard: Voor het NOVEX-gebied worden een **ontwikkelperspectief**, een **uitvoeringsagenda** en een **investeringsagenda** opgesteld.

Het ontwikkelperspectief is geen instrument op basis van de Omgevingswet met een directe juridische binding. Het is eerder een koersdocument - waar mogelijk inspirerend - dat evenwel niet vrijblijvend is. Het vormt een basis voor verdere bestuurlijke afspraken en krijgt daarmee via onder andere het ruimtelijk voorstel van de provincie en de Nota ruimte van het Rijk een doorwerking naar het beleid - ook voor gemeenten en maatschappelijke partijen.

Afgelopen driekwart jaar is een zo zorgvuldig mogelijk proces doorlopen met ateliers en stakeholdergesprekken om te komen tot een concept-Ontwikkelperspectief "Toekomst in een Meerkleurige Peel" (OP2050). Daar zat en zit veel tijdsdruk op vanwege de relatie met de Ruimtelijke Voorstellen en Programma's Landelijk Gebied van de provincies. Het is steeds een balans zoeken tussen gewenste tempo en iedereen meenemen.

Doel Ontwikkelperspectief 2050, De Peel

Met dit Ontwikkelperspectief 2050 geven we richting aan een meerkleurige toekomst van de Peel. Behoud van de eigenheid van de Peel - de groene omgeving, de Peeldorpen en cultuurhistorische waarden - herstel van het natuurlijke systeem én van brede welvaart staan voorop. De hervorming van de Peel moet in onze ogen resulteren in een streek waarin iedereen zich thuis kan blijven voelen en een goede boterham verdient. Met agrarisch grondgebruik maar ook met nieuwe economische verdienmodellen. De transitie van de Peel

is een enorme opgave en gaat stap voor stap: wat gaan we eerst doen en wat komt daarna? Dat is de essentie van adaptief programmeren zoals beoogd met de Regionale InvesteringsAgenda (RIA).

Met het OP2050 wordt ook inkleuring geven aan de grote nationale transitie. De Natuurlijke Peel geeft allereerst invulling aan de transitie landelijk gebied – in het bijzonder het herstel van Natura2000-gebieden en hoogveennatuur – en aan klimaatopgaven. Dat neemt niet weg dat landbouw en ondernemen met grond straks belangrijke verdienmodellen voor de Peel blijven. Het NPLG en de provinciale programma's landelijk gebied zijn kaders voor de uitvoering richting 2030. Met de Ondernemende Peel dragen we bij aan de transitie energie en het omschakelen naar kringlooplandbouw en biobased productie.

Voor de uitvoering daarvan vormen de RES (Regionale Energiestrategieën) belangrijke kaders voor de middellange termijn. De uitbouw van kringlooplandbouw is onderdeel van het landbouwbeleid van de beide provincies. Maar in het kader van NOVEX-De Peel is ook gestart met een verdieping van nieuwe economische dragers, waaronder circulaire vormen van landbouw, productie biobased materialen en andere kansrijke stuwende bedrijvigheid voor de Peel die verbonden is met de economie van omliggende stedelijke regio's zoals de Brainport. De Peel speelt ook een rol in de opvang van verstedelijkings- en woningbouwopgaven van deze omliggende regio's.

Beleidsmatige kaders hiervoor vormen de verstedelijkingsvisies van provincies en regio's en eventuele verstedelijkings-afspraken.

In het najaar van 2023 heeft met de colleges van de 6 peelgemeenten afstemming plaatsgevonden over het concept van het Ontwikkelperspectief. Dat heeft waardevolle aanvullende en kritische opmerkingen opgeleverd. Ook wij hebben een reactie op dit concept gegeven.

De opmerkingen van de diverse gemeenten en het waterschap zijn betrokken bij het opstellen van de conceptversie voor de stuurgroepvergadering van december 2023.

Op 14 december 2024 heeft de stuurgroep NOVEX De Peel besloten tot vrijgave van het Ontwikkelperspectief 2050 voor dialoog met de regio. Het is de bedoeling dat op 1 maart 2024 alle betrokken gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemeen besturen van de waterschappen gelijktijdig hierover geïnformeerd worden. Het Ontwikkelperspectief wordt daarmee openbaar.

De voorzitter van de stuurgroep heeft voor de vrijgave aan raden, Staten etc. de bijgevoegde **informatiebrief** opgesteld. Tevens treft u in de bijlage het **Ontwikkelperspectief 2050 NOVEX De Peel** inclusief de bijbehorende **flyer** aan.

Met de vrijgave start ook de dialoog met de regio. In de informatiebrief wordt die dialoog nader toegelicht.

De raads- en Statenleden worden via de informatiebrief uitgenodigd voor online informatieavonden op 27 maart en 4 april a.s. Dan wordt ook de behoefte gepeild aan een fysieke informatiemarkt verderop in het voorjaar.

Komende maanden wordt gefocust op regionale gesprekken met de stakeholders en het ophalen van initiatieven voor de uitvoering. Aan het einde van het voorjaar is een breed Peelplatform voor gesprekken met inwoners en belangstellenden/-hebbenden voorzien.

Bijlagen

1. Informatiebrief NOVEX De Peel, 1 maart 2024
2. Ontwikkelperspectief NOVEX De Peel, Flyer 1 maart 2024
3. Ontwikkelperspectief de Peel, versie 12 februari 2024

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris van Laarbeek,

J.W.M. van de Ven

de burgemeester van Laarbeek,

Y.C.M.G. de Boer